

УДК 378.22:001.89

DOI 10.31654/2663-4902-2021-PP-3-29-37

Турчин Т. М.

завідувач кафедри педагогіки, початкової освіти та освітнього менеджменту,
доктор педагогічних наук, професор Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя
TamaraT2013@ukr.net
orcid.org/ 0000-0002-1052-7098

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА ЯК КВАЛІФІКАЦІЙНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Стаття присвячена актуальній проблемі особливостей підготовки випускного кваліфікаційного магістерського дослідження. Автором уточнено зміст понять «магістр», «магістерська робота», «самостійна робота» «наукове дослідження», «наукова методологія»; обґрунтовано важливість науково-дослідної діяльності під час навчання в магістратурі.

На основі вивчення і теоретичного аналізу сучасних наукових досліджень та публікацій виділено й охарактеризовано етапи виконання магістерського випускного дослідження: підготовчий, під час якого з'ясовується проблема науково-практичного дослідження, визначається або обирається тема; етап роботи над текстом або змістом магістерської роботи, який охоплює детальний розгляд наукової літератури і проведення науково-практичного дослідження; завершальний, що означає написання вступу і висновків до роботи, складання й оформлення списку використаних джерел та додатків, редагування тексту роботи з огляду на зауваження наукового керівника, підготовка до захисту роботи.

У статті розглянуто структуру і зміст магістерської роботи, зазначено, що магістерська робота складається з наступних частин: вступ, основна частина (розділи, пункти), висновки до кожного розділу, загальні висновки до роботи, список використаної літератури, додатки. Інформаційне наповнення розділів обов'язково має співвідноситись із метою і завданнями, зазначеними у вступі, та поетапно розкривати сутність роботи. Основна частина тексту магістерського дослідження має містити аналіз та узагальнення наукової літератури з досліджуваної проблеми, детальну характеристику використаних методів, результати опрацювання зібраних даних, головні результати.

Висвітлено, що захист випускної роботи магістранта є завершальною стадією підготовки кваліфікаційного дослідження. До захисту магістерської роботи студент зобов'язаний підготувати виступ, в якому зазначаються головні тези кваліфікаційної праці, результати дослідження, та презентацію роботи у програмі PowerPoint. У статті наголошено, що важливою для магістрантів під час захисту є демонстрація рівня наукової кваліфікації та професійної обізнаності, вміння самостійно займатись науковим пошуком, знаходити конкретні суттєві проблеми і володіти методологією їх вирішення.

Ключові слова: магістр, магістерська робота, випускне кваліфікаційне дослідження, науково-дослідна діяльність, етапи виконання дослідження, структура і зміст наукової праці, захист роботи.

Постановка проблеми. Важливість якісної підготовки висококваліфікованих фахівців є актуальною проблемою сьогодення і пояснюється високими вимогами роботодавців до майбутніх працівників. Становленню спеціалістів з необхідними професійними знаннями та вміннями сприяє також науково-дослідна підготовка, яка є значущою в контексті розвитку українського суспільства і прагненню української вищої освіти відповідати тенденціям освіти Європи.

На якість виконання наукових та практичних завдань під час роботи впливає сформованість науково-дослідних компетентностей. Це означає, що в навчальний процес потрібно впроваджувати різноманітні види навчально-пізнавальної студентської діяльності, серед яких значну роль відіграє самостійна робота.

Самостійна робота – форма організації процесу самостійного навчання і діяльності студента, під час якої відбувається не тільки закріплення і систематизація вивченого матеріалу, а й реалізація творчих здібностей та ідей студентів. Однією з найважливіших форм самостійної роботи у ЗВО можна вважати написання магістерської роботи.

Магістерська (випускна кваліфікаційна) робота – це оригінальне та самостійне теоретико-прикладне дослідження, яке виконується студентами на кінцевому етапі здобуття освітнього ступеня «магістр» [5, с. 5–6].

Водночас вона є кваліфікаційною роботою, на підставі захисту якої екзаменаційна комісія з атестації здобувачів ступеня магістра визначає рівень теоретичної та практичної підготовки випускника, його здатність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення про присвоєння відповідної кваліфікації та видачу диплома [5, с. 6].

Магістр – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми [10]. Магістранти володіють ґрунтовними знаннями, мають спеціальні навички і вміють їх застосовувати на практиці під час зіткнення з професійними проблемними завданнями [9, с. 3].

Метою кваліфікаційного дослідження слід вважати засвоєння, поглиблення й систематизацію знань та вмінь для виконання конкретних актуальних освітніх і практичних завдань, підтвердження кваліфікаційного рівня здобувача вищої освіти, кількості та рівня володіння компетентностями в різних галузях [9, с. 3–4].

Виконання магістерської роботи вимагає від студента інтеграції знань основ фундаментальних, фахових навчальних дисциплін, дисциплін спеціалізації, застосування цих знань для виконання конкретного завдання. Робота є своєрідним підсумком освітньої діяльності з отримання певного фаху і демонструє рівень професійної компетентності фахівця [5, с. 6].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вимоги до підготовки магістрів, написання випускних кваліфікаційних (магістерських) робіт зазначаються в нормативних документах: Законі України «Про вищу освіту» [3], «Положенні про випускну кваліфікаційну (дипломну) роботу студента Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя» [8] (затверджено рішенням Вченої ради Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя від 4 квітня 2019 р., протокол № 10).

Деякі ЗВО, як, наприклад, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, розроблюють вимоги до структури й оформлення кваліфікаційних робіт на базі «Основних вимог до дисертацій та авторефератів дисертацій» [1].

Рекомендації щодо підготовки та захисту випускної кваліфікаційної роботи магістра висвітлювали в своїх навчально-методичних посібниках М. М. Гоголь, Д. О. Гузь, О. О. Казак, Н. Л. Кусик, В. В. Лойко, Л. О. Масіна, С. М. Обушний, О. В. Побережець, А. Ю. Рамський, О. О. Сосновська. Методологію написання магістерської роботи та основи наукових досліджень описав у своєму посібнику Р. М. Літнарівич [6; 7; 9].

Особливості та основні вимоги до виконання, захисту й оцінювання магістерської роботи як самостійного теоретико-практичного наукового дослідження студентів розкривають у своїх роботах А. М. Аніщук, О. Л. Кононко, А. І. Конончук, Н. С. Останіна, О. В. Сватенков [4; 5].

Разом із тим кожного року вимоги до виконання магістерського дослідження, його захисту та оцінювання модифікуються та оновлюються, і це явище потребує уваги академічної спільноти.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Більш ґрунтовного вивчення, розгляду і систематизації потребує проблема написання сучасної магістерської роботи як кваліфікаційного дослідження.

Мета статті. За допомогою теоретичного аналізу наукових досліджень та публікацій висвітлити проблеми написання магістерської роботи як кваліфікаційної праці наукового змісту, охарактеризувати етапи виконання дослідження, а також сучасні вимоги до структури і змісту випускних робіт, розкрити особливості захисту магістерської роботи.

Виклад основного матеріалу. Написання магістерської роботи є досить тривалим у часі і відбувається під час навчального процесу студентів у магістратурі, тобто трьох семестрів навчання. За цей час студент-магістрант має не тільки поглибити і розширити знання щодо головних аспектів проблеми дослідження, а й зрозуміти, як правильно організувати науково-дослідну роботу, які вона має етапи, а також методологію наукового дослідження.

Наукова методологія заснована на системному, тобто цілісному підході до досліджуваної проблеми, використанні методів аналізу і синтезу, узагальнених наукових знаннях, логічних висновках. Тому під час виконання магістерської роботи використовуються комбіновані методи пізнання, які поєднують в собі теоретичні та експериментальні методи вивчення проблеми. Наукове дослідження засновується на використанні чітко визначених наукових понять, які не можна змішувати, підмінити одне одним [4, с. 4].

Найчастіше у магістерській роботі використовуються поняття: «закон» (фактологічно зафіксоване, описане й доведене твердження, узагальнене та повторюване за своїм характером, яке об'єктивує наявність стійкого зв'язку між явищами); «факт» (подія або явище, що слугує підставою або підтвердженням гіпотези, характеризується достовірністю, новизною, значущістю); «принцип» (основне положення теорії, яке використовується для обґрунтування запропонованих підходів); «проблема» (узагальнена множинність сформульованих наукових питань, відповідних постановці та виконанню дослідницьких завдань теоретичного та прикладного характеру, які вимагають отримання нових знань) [4, с. 4].

Магістерське дослідження є самостійною роботою студента, але воно виконується під ретельним керівництвом наукового керівника, який за потреби надає консультації студенту, стежить за тим, щоб студент дотримувався індивідуального плану. Відповідальним за якість роботи, результати дослідження та своєчасність написання є також науковий керівник. Зазвичай магістрант звітує перед кафедрою щодо стану здійсненої роботи один раз на семестр або, за потреби, частіше. Слід додати, що вродовж навчання студенти мають брати участь (очну або заочну) у науково-практичних, науково-педагогічних конференціях, що означає написання тез або доповідей щодо досліджуваної проблеми для виступу на конференціях; мати опубліковані статті або тези доповідей на момент захисту роботи.

Важливо зазначити, що кваліфікаційна випускна робота магістра відрізняється від роботи бакалавра тим, що має на меті більш глибокий розгляд проблеми, зосереджується на науковому аспекті досліджуваного питання, містить у собі більш ґрунтовне практичне дослідження проблеми, так само як і елементи новизни розгляду та аналізу цієї проблеми. Магістерське дослідження, з одного боку, має творчий характер, відзначається своєрідністю постановки проблеми, вибору науково-методологічного апарату, а з іншого, передбачає необхідність відповідати вимогам до підготовки, структури, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи.

Теми магістерських робіт, наукові керівники затверджуються наказом університету. Після вдалого захисту випускні роботи магістрантів зберігаються в університетській бібліотеці впродовж п'яти років, а у разі потреби їх можуть відправити до інших освітніх закладів та організацій, установ або бібліотек на їхнє прохання з освітньою метою. Робота має бути належно оформлена як у надрукованому, так і в електронному вигляді.

Етапи виконання кваліфікаційного магістерського дослідження

Магістрант послідовно проходить стадії підготовки, виконання, завершення і захисту магістерської роботи. Кожен із названих щаблів має свої різновиди роботи, які можна представити в такій послідовності: формулювання дослідницької проблеми – формулювання (вибір) теми – складання робочого плану підготовки магістерської роботи – обґрунтування актуальності теми, що розробляється – аналіз теоретичних основ дослідження – формулювання мети і завдань дослідження – визначення об'єкта та предмета дослідження – висунення гіпотези дослідження – розробка методики дослідження – збір, аналіз та узагальнення емпіричних даних – формулювання висновків роботи – визначення теоретичного і практичного значення дослідження. Після цього здійснюється літературне редагування й технічне оформлення

роботи, перевірка роботи на плагіат, її рецензування, підготовка до захисту й захист [4, с. 6; 5, с. 25].

Процес роботи студента над дослідженням можна розділити на три основні етапи:

- 1) підготовчий;
- 2) етап роботи над текстом;
- 3) завершальний етап.

Під час *підготовчого етапу* окреслюється і з'ясовується проблема науково-практичного дослідження, визначається або обирається тема. Назва магістерської роботи має бути лаконічною та стислою, співвідноситись із освітньою та науковою сферами, в контексті яких досліджується проблема. Вибір теми магістерської роботи – це усвідомлений крок, оскільки потрібно чітко розуміти значення матеріалу, що піддається ретельному науковому розгляду, і який може мати суттєвий вплив на майбутню професійну діяльність. Логічним є варіант продовження, розгалуження і розширення сфери наукового дослідження, яке було почато під час навчання на бакалавраті, наприклад, продовження курсової роботи (у тому разі, якщо студент-магістрант навчається на схожій або спорідненій спеціальності на тому ж факультеті, де навчався на попередніх курсах).

Етап роботи над текстом або змістом магістерської роботи охоплює детальний розгляд наукової літератури, написання програми дослідження, проведення науково-практичного дослідження, окреслення майбутніх висновків роботи на основі аналізу та узагальнення теоретичної бази дослідження і практичних результатів.

Підготовка практичної частини кваліфікаційної роботи проводиться за допомогою наукових досліджень під час професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом наукового керівника в оснащених навчальних, навчально-наукових, навчально-виробничих та навчально-науково-виробничих лабораторіях, в освітніх закладах, на підприємствах тощо. Можлива також самостійна наукова робота студента над мовним матеріалом у процесі отримання спеціальності філологічної або перекладацької галузей [6, с. 14].

Завершальний етап означає процес написання вступу і висновків до роботи, складання й оформлення списку використаної літератури та додатків, літературне оформлення та редагування тексту роботи, його доопрацювання з огляду на зауваження та рекомендації наукового керівника, підготовка до захисту роботи.

До захисту магістерської роботи допускаються студенти, які успішно склали екзаменаційну сесію, завершили переддипломну практику, захистили відповідні звіти, виконали всі завдання індивідуального плану, передбачені робочим навчальним планом відповідної спеціальності [6, с. 14].

Структура і зміст магістерської роботи

Магістерська робота складається з таких структурних частин:

- 1) титульний аркуш;
- 2) анотації українською та англійською мовами;
- 3) зміст;
- 4) вступ;
- 5) основна частина (розділи, підрозділи);
- 6) висновки за розділами;
- 7) загальні висновки;
- 8) список використаних джерел;
- 9) додатки [4, с. 11].

Магістерська робота містить у собі наступні основні частини: вступ, основна частина (розділи, пункти), висновки до кожного розділу, загальні висновки до роботи, список використаної літератури, додатки.

Слід зазначити, що *вступ* зазвичай пишеться студентом вже після написання більшої частини магістерської роботи. У вступі актуалізується тема дослідження, наукова новизна досліджуваної проблеми, теоретична і практична цінність; визначається об'єкт, предмет і мета дослідження, відповідно до якої формулюються завдання роботи; характеризуються методи, які були використані в дослідженні; подається

структура роботи; надається інформація щодо апробації результатів дослідження, публікацій.

Основна частина. Зміст розділів має відповідати завданням, сформульованим у вступі, й послідовно розкривати тему роботи. Основний текст магістерської роботи присвячено аналізу наукової літератури з теми дослідження, детальному опису використаних методів, результатів обробки зібраних емпіричних даних, основних результатів. Розподіл матеріалів магістерської роботи здійснюється за трьома або за двома розділами [4, с. 15].

Перший розділ – теоретичний (1/3 роботи), містить теоретичний аналіз досліджуваної проблеми у науковій літературі сучасності та минулих років. У ньому визначається стан розробки проблеми вітчизняними та зарубіжними науковцями; уточнюється зміст провідних категорій дослідження; встановлюється роль основних чинників впливу на досліджуване явище. Аналіз джерел здійснюється відповідно до шифру спеціальності, з якої магістрант виконує дослідження. У першому розділі конкретизуються основні етапи розвитку наукових уявлень з проблеми, що вивчається, висвітлюються відомі у цій сфері поняття, фокусується увага на ще недостатньо вивчених аспектах вирішення проблеми на сучасному етапі [4, с. 15].

Теоретична частина магістерської роботи загалом має визначатись лаконічним, виваженим, точним і доступним викладом матеріалу. Це основа для розробки прикладних аспектів обраної теми, які магістрант повинен викласти у подальших розділах роботи [5, с. 112].

Дослідна частина магістерського дослідження (2/3 роботи) присвячується вичерпному і повному аналізу власної стратегії, моделі дослідження та викладу його результатів із висвітленням того нового, що автор вносить у розробку проблеми, тобто мати експериментально-рекомендаційний характер. Може містити один або два розділи [5, с. 112].

Загалом, збір і виклад матеріалу *другого розділу* підпорядкований основним позиціям наукового апарату кваліфікаційної роботи та її змістовому і дослідницькому видам. У теоретичному дослідженні домінує аналіз і моделювання, опис використаної методики, можливість застосування математичного обрахунку. Для практичної (експериментальної) роботи найважливішими є результати, які зібрані за допомогою емпіричних методів (у тому числі й експерименту), критичний аналіз цих матеріалів із пропозиціями і зауваженнями [5, с. 113].

Виконане дослідження мусить бути неодмінно підкріплене статистичними даними, оскільки за відсутності останніх магістерська робота виглядатиме як суб'єктивна думка автора і не матиме практичної цінності. Отже, виконання магістерської роботи йде в супроводі з використанням методів статистичного аналізу.

Під час подачі досліджуваного матеріалу варто застосовувати наочно-графічні способи висвітлення отриманих даних, наприклад, фотографії, малюнки, схеми, діаграми, графіки, таблиці [5, с. 114].

Висновки до розділів. Кожний розділ кваліфікаційного дослідження потрібно завершувати короткими висновками, орієнтовний обсяг яких 1 сторінка. Вони підсумовують окремі стадії роботи: узагальнення інформації стосовно опрацювання наукової джерельної бази, логічний виклад обґрунтованих результатів науково-практичного дослідження. Зауважимо, що під час формулювання висновків не слід використовувати загальні слова і фрази, безпідставні твердження і зауваження, повторюватись [6, с. 14].

Загальні висновки. У кінці дослідження магістранта потрібно навести загальні висновки, що містять найголовніші узагальнені ідеї в контексті проведеної роботи та її результатів.

Загальні висновки мають чітко співвідноситися з метою та завданнями дослідження, представляти наукову та практичну значущість одержаного матеріалу. Загальні висновки нумеруються, висвітлюючи результати теоретичного опрацювання наукових джерел та усіх етапів дослідної роботи. Вони містять конкретну інформацію про досліджуване явище та досягнуті на кожному етапі роботи результати. У висновках характеризуються шляхи практичного використання одержаних результатів та

перспективи подальшого розвитку даного наукового дослідження. Орієнтовний обсяг загальних висновків – 2–3 сторінки [4, с. 16].

Список використаної літератури. Під час написання роботи магістрант повинен посилатися на джерела та їхніх авторів, з яких він запозичує інформацію, цитує окремі тези або застосовує певні результати.

Джерельну базу складають освітня та навчальна література, монографії, автореферати, дисертації, наукові статті, навчально-методичні посібники, законодавчі та інструктивні документи, наукові матеріали, розміщені в Інтернеті, тощо. Бібліографічний опис списку використаних джерел оформлюється з урахуванням розробленого в 2015 році Національного стандарту України [2].

Додатки. Додатки подаються в магістерській роботі за потреби, якщо вони відповідають її змісту й слугують доповненням до розкриття окремих положень дослідження для об'єктивної оцінки наукової і практичної значущості результатів дослідження. Кількість додатків визначається магістрантом самостійно або після консультації з науковим керівником. У додатках вміщуються допоміжні аналітичні розрахунки, проміжні результати обробки статистичних даних, матеріали експертних оцінок, тексти комп'ютерних програм, графічний матеріал, опис алгоритмів, копії документів, фотографії, які підтверджують об'єктивність використаної інформації, процедура розрахунків за формулами тощо [4, с. 17].

В основній частині праці мають міститися посилання на додатки. Додатки потрібно розміщувати за порядком посилань на них у тексті магістерського дослідження. Кожний додаток студент має починати з нової сторінки з позначенням угорі у правому кутку сторінки слова «Додаток». Додаток має назву, яку необхідно написати симетрично тексту з великої літери окремим рядком. Додатки позначаються заголовними літерами українського алфавіту, починаючи з А [4, с. 18].

Загальний обсяг випускної кваліфікаційної магістерської праці має бути в межах 80–100 сторінок друкованого тексту, включаючи таблиці та малюнки [9, с. 6].

Захист магістерської роботи

До захисту магістерської кваліфікаційної роботи допускаються студенти, що успішно виконали весь обсяг навчальної роботи, передбачений навчальним планом, та успішно пройшли попередній захист або передзахист роботи [6, с. 47].

Захист магістерських кваліфікаційних робіт проходить на відкритих засіданнях Екзаменаційної комісії за участю не менш ніж половини складу комісії, обов'язково в присутності голови комісії [6, с. 47].

Процедура захисту включає:

- 1) доповідь магістранта за змістом роботи;
- 2) відповіді магістранта на запитання членів комісії та інших осіб, присутніх на захисті;
- 3) наукову дискусію з проблеми;
- 4) оголошення відгуку наукового керівника та рецензій або виступи наукового керівника та рецензентів;
- 5) заключне слово магістранта;
- 6) рішення комісії щодо оцінки роботи [4, с. 28].

Студент зобов'язаний підготувати виступ, в якому зазначаються головні тези кваліфікаційної праці, результати дослідження та презентацію роботи у програмі PowerPoint.

Одним із ключових елементів процедури захисту роботи є момент, коли члени екзаменаційної комісії ставлять магістранту запитання. Випускнику слід бути готовим відповісти на всі запитання щодо виконаної роботи. Відповіді демонструють те, наскільки обізнаним у досліджуваній галузі є магістрант, ступінь його професіоналізму, швидкість реакції під час стресової події. Не потрібно поспішати з відповідями, навпаки, слід зважувати, обґрунтовувати їх, наводити аргументи та влучні приклади, відповідати по суті і не додавати зайвої інформації [4, с. 29].

Результати захисту магістерської роботи визначають оцінками відмінно, добре, задовільно та незадовільно. Кваліфікаційна робота на захисті оцінюється згідно дотриманням студентом вимог до написання праці та її презентації [4, с. 29].

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок. Отже, написання кваліфікаційного випускного магістерського дослідження є першим серйозним кроком для студента у сфері науково-дослідної та науково-педагогічної діяльності.

Випускню працю магістранта слід визначати як підсумкову кваліфікаційну роботу, оригінальне та самостійне теоретико-прикладне дослідження, що дає змогу продемонструвати рівень професійних компетентностей магістрантів, а тому кінцевим етапом підготовки магістерської роботи є її публічний захист і одержання освітнього ступеня магістра. Головні завдання, які стоять перед магістрантами: показати ступінь освітньої кваліфікації та професійної обізнаності, здатність самостійно здійснювати наукові розвідки, виокремлювати нагальні проблеми і знати прийоми та методи їх вирішення. Ця випускна праця наукового змісту має узагальнений характер і відображає хід та результати розробки обраної теми.

Сьогодні актуальним є питання визначення уніфікованих вимог до змісту і структури магістерської роботи як кваліфікаційного дослідження, узагальнення і розширення інформації щодо ефективної організації виконання роботи. Важливим є також усвідомлення магістрантами як загальних особливостей написання роботи, так і конкретних аспектів дослідження з обраного фаху. Перспективу подальших розвідок вбачаємо в організації освітнього процесу у закладах вищої освіти у такий спосіб, щоб студенти магістратури мали змогу займатись плідною науково-дослідною і науково-педагогічною діяльністю, використовуючи найсучаснішу навчально-методичну літературу, розроблену для допомоги написання кваліфікаційних магістерських робіт.

Література

1. Бюлетень ВАК України. 2011. № 9–10. 17 с.
2. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. (Уведено вперше; чинний від 2016-07-01). Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.
3. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 04.10.2021).
4. Кононко О. Л., Аніщук А. М. Методичні рекомендації до написання та захисту магістерської роботи зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта». 2-ге вид., доповн. та перероб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 51 с.
5. Конончук А. І., Останіна Н. С., Сватенков О. В. Магістерська робота: навч.-метод. посіб. для студентів спеціальності «Соціальна робота» денної та заочної форм навчання / за заг. ред. А. І. Конончук. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 208 с.
6. Кусик Н. Л., Побережець О. В., Гоголь М. М., Масіна Л. О., Гузь Д. О. Методичні рекомендації до підготовки та захисту магістерської дипломної роботи студентами денної та заочної форм навчання спеціальності 071 «Облік і оподаткування» другого (магістерського) рівня вищої освіти / за заг. ред. Н. Л. Кусик. Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2020. 87 с.
7. Літнарівич Р. М. Основи наукових досліджень. Магістерська дисертація як кваліфікаційне дослідження: навч. посіб. Рівне: МEGУ. 2010. 12 с.
8. Положення про випускню кваліфікаційну (дипломну) роботу студента Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. URL: http://www.ndu.edu.ua/storage/pogr_m_baza/poloz_qualif.pdf (дата звернення: 05.10.2021)
9. Рамський А. Ю., Лойко В. В., Казак О. О., Сосновська О. О., Обушний С. М. Кваліфікаційна магістерська робота: навч.-метод. посіб. для здобувачів ступеня магістра галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2019. 120 с.
10. Рівні, ступені та кваліфікації вищої освіти в університеті. URL: <http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/02%20osvitniad/01> (дата звернення: 04.10.2021).
11. Турчин Т. М. Методологія та організація наукових досліджень у початковій школі: навч.-метод. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 134 с.

References

1. Biuleten VAK Ukrainy. (2011). [Bulletin of HAC of Ukraine]. 9–10. [in Ukrainian].
2. DSTU 8302:2015 (2016). Informatsiia ta dokumentatsiia. Bibliohrafichne posylannia. Zahalni polozhennia ta pravyla skladannia [Information and documentation. Bibliographic link. General directives and rules of compilation]. *Nats. standart Ukrainy* [in Ukrainian].

3. Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (data zvernennia 04.10.2021) [in Ukrainian].
4. Kononko, O. L. & Anishchuk, A. M. (2017). *Metodychni rekomendatsii do napysannia ta zakhystu mahisterskoi roboty zi spetsialnosti 012 «Doshkilna osvita* [Methodical recommendations for writing and defending a master thesis in program subject area 012 «Preschool education»]. Nizhyn [in Ukrainian].
5. Kononchuk, A. I. (2020). *Mahisterska robota: navch.-metod. posibnyk dlia studentiv spetsialnosti «Sotsialna robota» dennoi ta zaochnoi formy navchannia* [Master thesis: educational and methodical guide for students of program subject area «Social Work» full-time and part-time studies]. Nizhyn [in Ukrainian].
6. Kusiuk, N. L. (2020). *Metodychni rekomendatsii do pidgotovky ta zakhystu mahisterskoi dyplomnoi roboty studentamy dennoi ta zaochnoi form navchannia spetsialnosti 071 «Oblik i opodatkuvannia» druhoho (mahisterskoho) rivnia vyshchoi osvity* [Methodical recommendations for preparation and defense of a master thesis by full-time and part-time students of program subject area 071 «Accounting and taxation» of the second (master) level of higher education]. Odesa [in Ukrainian].
7. Litnarovych, R. M. (2010). *Osnovy naukovykh doslidzhen. Mahisterska dysertatsiia yak kvalifikatsiine doslidzhennia: navchalnyi posibnyk* [Basics of the academic research. Master thesis as a qualification research: a methodguide]. Rivne [in Ukrainian].
8. *Polozhennia pro vypusknii kvalifikatsiinu (dyplomnu) robotu studenta Nizhynskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykoly Hoholia*. URL: [http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/polo_z_qualif.pdf_\(data_zvernennia_05.10.2021\)](http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/polo_z_qualif.pdf_(data_zvernennia_05.10.2021)) [in Ukrainian].
9. Ramskyi, A. Yu., Loiko, V. V., Kazak, O. O., Sosnovska, O. O. & Obushnyi S. M. (2019). *Kvalifikatsiina mahisterska robota: navchalno-metodychnyi posibnyk dlia zdobuvachiv stupenia mahistra haluzi znan 07 «Upravlinnia ta administruvannia» spetsialnosti 072 «Finansy, bankivska sprava ta strakhuvannia»* [Qualification master thesis: educational and methodical guide for students obtaining master degree of the knowledge area 07 «Management and Administration" in program subject area 072 «Finance, Banking and Insurance"']. Kyiv [in Ukrainian].
10. Rivni, stupeni ta kvalifikatsii vyshchoi osvity v universyteti. URL: <http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/scienc/02%20osvitniad/01> (data zvernennia 04.10.2021) [in Ukrainian].
11. Turchin, T. M. *Metodologiiia ta orhanizatsiia naukovykh doslidzhen u pochatkovii shkoli: navch.-metod. posibnyk* [Methodology and organization of academic research in primary school: educational and methodical guide]. Nizhyn [in Ukrainian].

Turchyn T.

Doctor of Education (EdD), Professor, Head of the Department of Pedagogy,
Elementary Education and Educational Management
Nizhyn Mykola Gogol State University
TamaraT2013@ukr.net
orcid.org/ 0000-0002-1052-7098

MASTER THESIS AS A QUALIFICATION RESEARCH

The article focuses on the topical question relating to the preparation of a qualification master thesis. The theoretical basis of the paper comprises modern academic literature describing the requirements for master thesis writing. The general aim of the article is to highlight the main aspects of master thesis preparation, to characterize the stages of research, as well as modern requirements for the structure and content of a master thesis, to reveal peculiarities of master paper defense.

The essence of concepts «master degree», «master thesis», «self-guided work», «academic research», «academic methodology» is clarified the article. The importance of research activity in master studies is explained.

It singled out and described stages of master research writing: preliminary stage, at which the problem of research is found, the topic is determined or chosen; stage of work on the text and content, which includes a detailed review of the scholarly literature and practical

research; final stage, which means writing introduction and conclusions, compiling references and appendices, editing the text of the work with regard to the comments of a supervisor, preparation for paper defense.

It is analyzed in the article structure and content of the master thesis, it is noted that it consists of the following parts: introduction, main part (chapters, paragraphs), conclusions to each section, general conclusions to the work, list of references, appendices. The information content of the chapters must be correlated with the purpose and tasks specified in the introduction. The theoretical part must contain the analysis of academic literature on the problem under research and the practical – characteristic of the research methodology, description of the main results, explanation of noticed tendencies, etc.

It is underlined that master thesis defense is the final step in the preparation of a qualification research. During the procedure student has to demonstrate the level of their academic qualification and professional competencies, the ability to conduct the research on their own, find concrete academic problems and be ready to solve them in a proper way.

Key words: master degree, master thesis, qualification thesis, research activity, stages of research, structure and content of an academic work, paper defense.